Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

31. mai 2018 *

Eelotsusetaotlus – Euroopa Liitu sisse toodava või Euroopa Liidust välja viidava sularaha kontrollimine – Määrus (EÜ) nr 1889/2005 – Kohaldamisala – ELTL artikkel 63 – Kapitali vaba liikumine – Kolmanda riigi kodanik, kes kannab oma pagasis kaasas suurt kogust deklareerimata sularaha – Kohustus deklareerida see summa Hispaania territooriumilt lahkumisel – Karistused – Proportsionaalsus

Kohtuasjas C-190/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal Superior de Justicia de Madridi (Madridi autonoomse piirkonna kõrgeim kohus, Hispaania) 5. aprilli 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 12. aprillil 2017, menetluses

Lu Zheng

versus

Ministerio de Economía y Competitividad,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud C. G. Fernlund (ettekandja), A. Arabadjiev, S. Rodin ja E. Regan,

kohtujurist: M. Wathelet,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Hispaania valitsus, esindaja: A. Gavela Llopis,

– Belgia valitsus, esindajad: P. Cottin ja M. Jacobs,

– Kreeka valitsus, esindajad: K. Boskovits, E. Zisi ja A. Dimitrakopoulou,

– Euroopa Komisjon, esindajad: P. Arenas ja M. Wasmeier,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1889/2005 ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollimise kohta (ELT 2005, L 309, lk 9) artikli 9 lõike 1 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses Lu Zheng'i ja Ministerio de Economía y Competitividad'i (majandus- ja konkurentsiministeerium, Hispaania) vahel trahvi üle, mis määrati hagejale, kuna ta jättis täitmata kohustuse kaasas olnud sularaha Hispaania territooriumilt lahkudes deklareerida.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Määruse nr 1889/2005 põhjendused 2 ja 3 on sõnastatud järgmiselt:

„(2) Ebaseaduslikust tegevustest saadud tulude kasutuselevõtmine rahandussüsteemis ja nende rahapesujärgne investeerimine kahjustab usaldusväärset ja säästvat majandusarengut. Sellest tulenevalt kehtestas nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiiviga 91/308/EMÜ (rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta) [(EÜT 1991, L 166, lk 77; ELT eriväljaanne 09/01, lk 153)] ühenduse mehhanismi rahapesu vältimiseks krediidi- ja finantseerimisasutuste kaudu teostatavate tehingute ning teatavat liiki kutsealade jälgimise teel. Kuna on olemas oht, et selle mehhanismi kohaldamine toob kaasa ebaseaduslikul eesmärgil toimuva sularaha liikumise kasvu, tuleks direktiivi [91/308] täiendada ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha kontrollsüsteemiga.

(3) Praegu kohaldavad selliseid kontrollsüsteeme vaid vähesed liikmesriigid, toimides vastavalt siseriiklikele õigusaktidele. Erinevused õigusaktides kahjustavad siseturu nõuetekohast toimimist. Seetõttu tuleks põhielemendid ühenduse tasandil ühtlustada, et tagada ühenduse piire ületavate sularaha liikumiste kontrollimise samaväärne tase. Selline ühtlustamine ei tohiks siiski mõjutada liikmesriikide õigust kohaldada asutamislepingu kehtivate sätete kohaselt ühendusesiseste sularaha liikumiste suhtes siseriiklikke kontrollimisi."

4 Selle määruse artiklis 1 on sätestatud:

„1. „Käesolev määrus täiendab direktiivi [91/308] sätteid finantseerimis- ja krediidiasutuste kaudu ja teatavat liiki kutsealade poolt teostatavate tehingute osas, sätestades ühendusse sisse toodava või ühendusest välja viidava sularaha üle pädevate asutuste poolt teostatava kontrolli ühtlustatud eeskirjad.

2. Käesolev määrus ei piira ühendusesiseste sularaha liikumiste siseriiklikke kontrollimeetmeid, kui nimetatud meetmed on võetud [ELTL artiklis 65] sätestatud korras."

5 Nimetatud määruse artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:

„Iga ühendusse sisenev või ühendusest lahkuv füüsiline isik, kellel on kaasas sularaha 10 000 EUR väärtuses või rohkem, peab selle summa vastavalt käesolevale määrusele deklareerima selle liikmesriigi pädevatele asutustele, mille kaudu ta ühendusse siseneb või sealt lahkub. Deklareerimiskohustus ei ole täidetud, kui esitatud teave on ebaõige või mittetäielik."

6 Määruse artikli 9 lõikes 1 on ette nähtud:

„Iga liikmesriik kehtestab karistused, mida kohaldatakse artiklis 3 sätestatud deklareerimiskohustuse täitmata jätmisel. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.“

Hispaania õigus

7 28. aprilli 2010. aasta rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse 10/2010 (Ley 10/2010 de prevención del blanqueo de capitales y de la financiación del terrorismo; *BOE* nr 103, 29.4.2010) artikli 2 lõike 1 punkti v ja artikli 34 sätetest koos tuleneb, et füüsiline isik, kes siseneb riigi territooriumile või lahkub sealt maksevahenditega summas alates 10 000 eurost, on kohustatud eelnevalt esitama deklaratsiooni, mis sisaldab andmeid maksevahendite kandja, omaniku, adressaadi, summa, olemuse, päritolu, ettenähtud kasutusotstarbe, marsruudi ja transpordivahendi kohta.

8 Selle seaduse artikli 35 lõikes 2 on sätestatud, et deklareerimata jätmise korral, kui deklareerimine on kohustuslik, või deklaratsioonis valeandmete esitamisel, juhul kui seda võib pidada eriti oluliseks, arestivad pädevad tolli- või politseiametnikud kõik kaasas olevad maksevahendid, välja arvatud toimetulekuks vajaliku miinimumsumma.

9 Vastavalt seaduse 10/2010 artikli 52 lõike 3 punktile a on nimetatud deklareerimiskohustuse täitmata jätmine raske süütegu, mille eest karistatakse selle seaduse artikli 57 lõike 3 alusel rahatrahviga, mille miinimumsumma on 600 eurot ja maksimumsumma võib ulatuda kahekordse deklareerimata jäetud sularaha summani.

10 Kõnealuse seaduse artikli 59 lõikes 3 on ette nähtud:

„Artiklis 34 sätestatud deklareerimiskohustuse täitmata jätmise eest kohaldatava karistuse kindlaks määramisel loetakse raskendavateks järgmiseid asjaolusid:

a) kaasas oleva raha suur kogus, milleks loetakse igal juhul summat, mis on deklareerimise piirmäärast kaks korda suurem;

b) maksevahendite seadusliku päritolu tõendamata jätmine;

c) vastuolu asjaomase isiku tegevuse ja kaasas oleva summa vahel;

d) asjaolu, et maksevahendeid hoitakse või need asuvad kohas, mis näitab selget kavatsust neid varjata;

e) deklareerimiskohustuse täitmata jätmise eest asjaomasele isikule viimase viie aasta jooksul halduskorras määratud jõustunud karistused.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

11 Hiina kodanik L. Zheng registreeris 10. augustil 2014 Gran Canaria (Hispaania) lennujaamas oma pagasi lennule Hongkongi (Hiina) vahemaandumistega Madridis (Hispaania) ja Amsterdamis (Madalmaad).

12 Vahemaandumise ajal Madridi Barajase lennujaamas läbiviidud kontrolli käigus tuvastati, et L. Zhengi pagasis oli 92 900 eurot sularaha, mille ta oli seaduse 10/2010 artiklis 34 sätestatud kohustust rikkudes jätnud deklareerimata.

13 See summa arestiti, arvates maha 1000 eurot, mis vastab kõnealuse seaduse artikli 35 lõikes 2 sätestatud toimetulekuks vajalikule miinimumsummale.

14 Secretario General del Tesoro y Política Financiera (eelarve- ja finantspoliitika kantsler, Hispaania), kes allub majanduse, tööstuse ja konkurentsivõime ministeeriumile, määras 15. aprillil 2015 L. Zhengile 91 900 euro suuruse rahatrahvi, arvestades raskendavate asjaoludena deklareerimata summa suurust, tõendite puudumist sularaha seadusliku päritolu kohta, vastuolu asjaomase isiku avaldustes tema ametialase tegevuse kohta ning asjaolu, et sularaha hoiti kohas, mis näitas selget kavatsust seda varjata.

15 L. Zheng esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule eelnimetatud rahatrahvi määramise otsuse peale kaebuse, milles palus otsus tühistada või määrata talle miinimumkaristus või määrata talle toime pandud rikkumisega proportsionaalne karistus. Ta viitab siinkohal proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisele.

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on sisuliselt seisukohal, et isegi kui põhikohtuasjas kõne all olev sularaha on jätkuvalt Euroopa Liidu territooriumil, laienes L. Zhengile määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikes 1 sätestatud deklareerimiskohustus, kuna enne Hiinasse saabumist ei oleks tal olnud juurdepääsu rahale, mis asus tema pagasis, mis oli registreeritud Gran Canaria lennujaamas.

17 Arvestades tõlgendust, mille Euroopa Kohus on andnud selle määruse artikli 9 lõikele 1 oma 16. juuli 2015. aasta otsuses Chmielewski (C-255/14, EU:C:2015:475), palub eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitada kõnealuse sätte ulatust ja seda, kas nimetatud sättega on kooskõlas teatavad aspektid liikmesriigi õigusnormides, milles on sularahaveo deklareerimise kohustuse rikkumise eest nähtud ette karistus.

18 Neil asjaoludel otsustas Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Madridi autonoomse piirkonna kõrgeim kohus, Hispaania) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas määruse [nr 1889/2005] artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugune liikmesriigi õigusnorm, mis on vaidlustatud põhikohtuasjas ja millega on sama määruse artiklis 3 ette nähtud deklareerimiskohustuse rikkumise eest karistamiseks lubatud määrata rahatrahv kasutatud maksevahendite kuni kahekordses väärtuses?

2. Kas määruse [nr 1889/2005] artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugune liikmesriigi õigusnorm, mis on vaidlustatud põhikohtuasjas ja mis näeb deklareerimiskohustuse rikkumist raskendavate asjaoludena ette maksevahendite seadusliku päritolu tõendamata jätmise ning asjaomase isiku tegevuse [ja kaasas oleva summa suuruse] vahelise vastuolu?

3. Kui vastus mõlemale eelmisele küsimusele on jaatav, kas määruse [nr 1889/2005] artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et niisuguse rahalise karistuse määramine, mis moodustab kaasas oleva summa suurusest olenemata kuni 25 % deklareerimata sularaha summast, vastab proportsionaalsuse nõudele?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimese küsimuse vastuvõetavus

19 Hispaania valitsus vaidleb esimese küsimuse vastuvõetavusele vastu, väites, et põhikohtuasjas käsitletava rahatrahvi summa on deklareerimata jäetud sularaha summast väiksem ja seega selle kahekordsest summast kaugeltki väiksem. Nii ei ole vastus sellele küsimusele põhikohtuasja lahendamiseks tarvilik.

20 Selles osas tuleb meelde tuletada, et ainult liikmesriigi kohtul, kelle lahendada on vaidlus ja kes vastutab langetatava kohtuotsuse eest, tuleb kohtuasja eripära arvestades hinnata nii eelotsuse vajalikkust oma otsuse tegemiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Järelikult, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õigusnormi tõlgendust või kehtivust, on Euroopa Kohus üldjuhul kohustatud otsuse tegema (16. juuni 2015. aasta kohtuotsus Gauweiler jt, C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 24).

21 Järelikult kehtib eeldus, et liidu õigust puudutavad küsimused on asjakohased. Euroopa Kohus võib keelduda liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamast vaid siis, kui on ilmne, et küsimuses osutatud liidu õigusnormi tõlgendusel või kehtivuse kontrollimisel puudub põhikohtuasja asjaolude või esemega seos, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda talle esitatud küsimustele tarvilik vastus (16. juuni 2015. aasta kohtuotsus Gauweiler jt, C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 25).

22 Käesolevas asjas ei vaidle Hispaania valitsus vastu asjaolule, et põhikohtuasjas käsitletavad liikmesriigi õigusnormid lubavad määrata rahatrahvi, mis vastab kuni kahekordsele deklareerimata jäetud sularaha summale. Nagu käesoleva kohtuotsuse punktist 9 nähtub, näeb seaduse 10/2010 artikli 57 lõige 3 nimelt ette, et põhikohtuasjas käsitletava deklareerimiskohustuse täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga, mille miinimumsumma on 600 eurot ja maksimumsumma võib ulatuda kahekordse deklareerimata jäetud sularaha summani.

23 Kuigi on tõsi, et põhikohtuasjas käsitletav rahatrahv ei ulatu nimetatud õigusaktiga lubatud maksimumsummani, siis on selge, et selle trahvi summa määrati kindlaks nende õigusnormide alusel, võttes arvesse selles ette nähtud maksimumsummat.

24 Seega ei ole ilmselge, et esimene eelotsuse küsimus on hüpoteetiline või sellel puudub põhikohtuasja asjaolude või esemega seos.

25 Neil asjaoludel tuleb küsimus tunnistada vastuvõetavaks.

Esimene ja teine küsimus

Sissejuhatavad märkused

26 Esimene ja teine küsimus, mida tuleb analüüsida koos, puudutavad määruse nr 1889/2005 artikli 9 lõike 1 tõlgendamist ja täpsemalt seda, kas kõnealuse sättega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on kõne all põhikohtuasjas ja milles on ette nähtud, et kõnealuse riigi territooriumile sisse toodava või sealt välja viidava suure koguse sularaha deklareerimise kohustuse täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga, mille arvutamisel võetakse arvesse teatavaid raskendavaid asjaolusid ja mis võib ulatuda kuni kahekordse deklareerimata summani.

27 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artiklis 267 sätestatud liikmesriigi kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda liikmesriigi kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades tuleb Euroopa Kohtul temale esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastada. Ka võib Euroopa Kohus arvesse võtta neid liidu õigusnorme, millele liikmesriigi kohus ei ole oma küsimustes viidanud (13. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, punkt 16 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Selles osas tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub eeldusest, et põhikohtuasjas käsitletav sularaha vedu toimub liidust välja, kuna L. Zhengil ei olnud enne Hiina saabumist juurdepääsu rahale, mis asus tema pagasis, mis oli registreeritud Gran Canaria lennujaamas.

29 Seoses sellega tuleb meenutada, et määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõikes 1 sätestatud deklareerimiskohustus lasub ainult füüsilisel isikul, kellel on liitu sisenemisel või liidust lahkumisel kaasas sularaha 10 000 euro väärtuses või rohkem. Lisaks tuleneb sellest sättest, et nimetatud määrusega ettenähtud deklaratsioon tuleb asjaomasel füüsilisel isikul esitada selle liikmesriigi pädevatele asutustele, mille kaudu ta liitu siseneb või sealt lahkub.

30 Kuigi see määrus ei määratle mõistet liitu „sisenev või [liidust] lahkuv füüsiline isik“, on Euroopa Kohus juba otsustanud, et see mõiste ei ole mitmeti mõistetav ning seda tuleb mõista selle tavatähenduses, see tähendab viitavana füüsilise isiku liikumisele kohast, mis ei ole liidu territooriumi osa, kohta, mis on selle territooriumi osa, või viimati nimetatud kohast kohta, mis ei ole nimetatud territooriumi osa (4. mai 2017. aasta kohtuotsus El Dakkak ja Intercontinental, C-17/16, EU:C:2017:341, punktid 19–21).

31 Seega tuleb määruse nr 1889/2005 artikli 3 lõiget 1 tõlgendada nii, et füüsilist isikut, kes sarnaselt L. Zhengiga lahkub tegelikult ELi territooriumilt 10 000 euro või suurema summa sularahaga, peab deklareerima kaasas oleva summa selle liikmesriigi pädevatele asutustele, mille kaudu isik tegelikult lahkub liidust.

32 Kuna käesoleval juhul selgub eelotsusetaotlusest, et L. Zheng pidi lahkuma liidu territooriumilt Amsterdami lennuvälja kaudu, siis pidi ta vastavalt asjaomasele määrusele deklareerima põhikohtuasjas käsitletava sularaha mitte Hispaania ametiasutustele, vaid Madalmaade pädevatele asutustele.

33 Siiski tuleb nentida, et määrusega nr 1889/2005 ei ole põhimõtteliselt vastuolus liikmesriigi õigusnormid, millega kehtestatakse muud deklareerimiskohustused kui need, mis on ette nähtud kõnealuses määruses.

34 Nimelt on asjaomase määruse põhjenduses 3 ja artikli 1 lõikes 2 märgitud, et selle määruse sätted ei mõjuta liikmesriikide õigust kohaldada EL toimimise lepingu ja eelkõige selle artikli 65 sätete kohaselt liidusiseste sularaha liikumiste suhtes riigisiseseid kontrollimisi.

35 Järelikult tuleb esimest ja teist küsimust mõista nii, et nende küsimustega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on kõne all põhikohtuasjas ja milles on ette nähtud, et kõnealuse riigi territooriumile sisse toodava või välja viidava suure koguse sularaha deklareerimise kohustuse täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga, mille arvutamisel võetakse arvesse teatavaid raskendavaid asjaolusid ja mis võib ulatuda kuni kahekordse deklareerimata summani.

Kapitali vaba liikumine

36 ELTL artikli 65 lõike 1 punktis b on sätestatud, et ELTL artikkel 63, mis väljakujunenud kohtupraktika kohaselt keelab üldiselt kapitali liikumise piirangud liikmesriikide vahel (6. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SEGRO ja Horváth, C-52/16 ja C-113/16, EU:C:2018:157, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika), ei mõjuta liikmesriikide õigust kehtestada kapitali liikumise deklareerimise kord haldamiseks vajalike või statistiliste andmete saamiseks, või võtta meetmeid, mis on õigustatud avaliku korra või avaliku julgeoleku seisukohalt.

37 Riigisisesed meetmed, mis piiravad kapitali vaba liikumist, võivad olla põhjendatud ELTL artiklis 65 nimetatud põhjustel, kui need järgivad proportsionaalsuse põhimõtet, mis tähendab nõuet, et need on taotletava legitiimse eesmärgi saavutamiseks sobivad ega lähe kaugemale, kui on selle saavutamiseks vajalik (vt selle kohta 6. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SEGRO ja Horváth, C-52/16 ja C-113/16, EU:C:2018:157, punktid 76 ja 77 ning seal viidatud kohtupraktika).

38 Selles osas tuleb märkida, et Euroopa Kohus on juba tõdenud, et rahapesu vastane võitlus, mis on seotud avaliku korra kaitsega, kujutab endast õiguspärast eesmärki, mis võib õigustada asutamislepinguga tagatud põhivabaduste riivet (25. aprilli 2013. aasta kohtuotsus Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

39 Mis aga puutub konkreetsemalt põhikohtuasjas käsitletavasse deklareerimiskohustusse, siis nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et aluslepingutega ette nähtud kapitali vaba liikumisega ei ole vastuolus see, kui rahatähtede väljaviimise tingimuseks on seatud nende eelnev deklareerimine (vt selle kohta 23. veebruari 1995. aasta kohtuotsus Bordessa jt, C-358/93 ja C-416/93, EU:C:1995:54, punkt 31 ning 14. detsembri 1995. aasta kohtuotsus Sanz de Lera jt, C-163/94, C-165/94 ja C-250/94, EU:C:1995:451, punkt 10).

40 Siiski seab proportsionaalsuse põhimõte raamid mitte üksnes rikkumise koosseisuliste tunnuste kindlaksmääramisel, vaid ka seoses trahvi raskusastet puudutavate eeskirjade ja nende asjaolude hindamisega, mida võib trahvi määramisel arvestada (vt selle kohta 9. veebruari 2012. aasta kohtuotsus Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, punktid 53 ja 54).

41 Nimelt ei tohi riigisiseste õigusnormide kohaselt lubatud haldus- ja karistusmeetmed minna kaugemale sellest, mis on asjaomase õigusnormiga seatud legitiimsete eesmärkide saavutamiseks vajalik (vt analoogia alusel 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 22).

42 Selles kontekstis peab karistuste rangus vastama rikkumiste raskusastmele, mille eest neid määratakse (vt analoogia alusel 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 23).

43 Sellega seoses tuleb tuletada meelde, et Euroopa Kohus on otsustanud, et ehkki määruse nr 1889/2005 artikli 9 lõike 1 kohaselt on liikmesriikidel kaalutlusruum karistuste valikul, mida nad kohaldavad sama määruse artiklis 3 ette nähtud deklareerimiskohustuse täitmise tagamiseks, ei ole rahatrahv, mille summa vastab 60 % deklareerimata jäetud sularaha summast, kui see summa ületab 50 000 eurot, asjaomase rikkumise laadi arvestades proportsionaalne. Nimelt on Euroopa Kohus leidnud, selline rahatrahv läheb kaugemale sellest, mis on kohustuse täitmise tagamiseks ja määrusega seatud eesmärkide saavutamiseks vajalik, kuna selle määruse artiklis 9 ette nähtud karistuse eesmärk ei ole karistamine võimalike pettuste või ebaseaduslike tegude, vaid üksnes nimetatud kohustuse rikkumise eest (vt 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, punktid 29–31).

44 Käesolevas asjas tuleb leida, et seaduse 10/2010 artikli 57 lõike 3, nagu ka määruse nr 1889/2005 artikli 9 eesmärk ei ole karistamine võimalike pettuste või ebaseaduslike tegude, vaid üksnes deklareerimiskohustuse rikkumise eest.

45 Lisaks, isegi kui vastava rahatrahvi arvutamisel võetakse arvesse teatavaid raskendavaid asjaolusid, tingimusel, et need vastavad proportsionaalsuse põhimõttele, läheb asjaolu, et trahvi maksimaalne summa võib ulatuda deklareerimata jäetud sularaha kahekordse summani ning et igal juhul – nagu käesolevas asjas – võib rahatrahvi määrata summas, mis vastab peaaegu 100 % vastavast summast, kaugemale sellest, mis on deklareerimiskohustuse täitmise tagamiseks vajalik.

46 Arvestades kõiki eelnimetatud kaalutlusi, tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on kõne all põhikohtuasjas ja milles on ette nähtud, et kõnealuse riigi territooriumile sisse toodava või sealt välja viidava suure koguse sularaha deklareerimise kohustuse täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga, mis võib ulatuda kuni kahekordse deklareerimata summani.

Kolmas küsimus

47 Kolmandas küsimuses palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas põhikohtuasjas käsitletavaid liidu õigusnorme tuleb tõlgendada nii, et rahatrahvi määramine, mis sõltumata kaasas olnud rahasummast võib vastata kuni 25 % deklareerimata jäetud sularaha summast, vastab proportsionaalsuse nõudele.

48 Siinkohal olgu märgitud, et kuigi liidu õigust puudutavad küsimused on eelduste kohaselt asjakohased, nagu on käesoleva kohtuotsuse punktides 20 ja 21 esile toodud, ilmneb väljakujunenud kohtupraktikast, et liikmesriigi kohtule liidu õiguse tarviliku tõlgenduse andmise vajadus eeldab seda, et viimane esitab põhikohtuasja faktilise ja õigusliku raamistiku, milles ta oma küsimused esitab, või vähemalt selgitab faktilisi asjaolusid, millel need küsimused põhinevad. Eelotsusetaotluses peavad lisaks olema ära näidatud täpsed põhjused, miks tekkisid liikmesriigi kohtul liidu õiguse tõlgendamisega seoses küsimused ning miks ta pidas Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamist vajalikuks (14. juuni 2017. aasta kohtuotsus Online Games jt, C-685/15, EU:C:2017:452, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

49 Käesolevas asjas nähtub eelotsusetaotlusest, et rahaline karistus, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab kolmandas küsimuses, ei vasta põhikohtuasja hagejale määratud karistusele ja näib, et Hispaania õiguskorras ei ole see ette nähtud. Igal juhul ei nähtu niisuguse karistuse olemasolu Euroopa Kohtule esitatud toimikumaterjalidest.

50 Seega tuleb nimetatud küsimus tunnistada vastuvõetamatuks, kuna Euroopa Kohtule ELTL artikli 267 alusel usaldatud ülesanne seisneb liikmesriikide õigusemõistmisele kaasaaitamises, mitte üldiste või hüpoteetiliste küsimuste kohta nõuandvate arvamuste koostamises (26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

Kohtukulud

51 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on kõne all põhikohtuasjas ja milles on ette nähtud, et kõnealuse riigi territooriumile sisse toodava või sealt välja viidava suure koguse sularaha deklareerimise kohustuse täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga, mis võib ulatuda kuni kahekordse deklareerimata summani.

Allkirjad